

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Βηρυτός, 23 Ιουλίου 2025

Οικονομική επικαιρότητα Λιβάνου: το ζήτημα του διαρκώς αυξανόμενου πληθωρισμού

Όπως συχνά έχουμε αναφέρει σε αναρτήσεις μας, οι διακυμάνσεις των πληθωριστικών πιέσεων στον Λίβανο εξακολουθούν να αποτελεί ιδιαίτερα ακανθώδες ζήτημα και εύλογα να αποτελούν αντικείμενο αναφοράς των διεθνών οικονομικών οργανισμών. Σε αυτό το πλαίσιο, υπενθυμίζουμε ότι ο πληθωρισμός στον Λίβανο έκλεισε στο 45,24% για το 2024 (στοιχεία που παρουσίασε η λ/ στατιστική υπηρεσία μετά την εκλογή του νέου Προέδρου της χώρας Joseph Aoun και την ανακοίνωση του νέου κυβερνητικού σχήματος τον Ιανουάριο του 2025), παρουσιάζοντας δραματική πτώση από το 221,3% το 2023 (έναν από τους υψηλότερους παγκοσμίως). Για το πρώτο εξάμηνο του 2025, οι πληθωριστικές τάσεις, αν και χαμηλότερα, εξακολουθούν να είναι αυξημένες κατά 15% σε ετήσια βάση τον περασμένο Ιούνιο, ένα επίπεδο ισοδύναμο με το προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2025.

Η ανησυχία των οικονομικών αναλυτών αποτυπώνεται στον κλαδικό τύπο συχνά το τελευταίο διάστημα για το συγκεκριμένο ζήτημα, καθώς θεωρούν ότι, αφού η λιβανική λίρα παραμένει σχετικά σταθερή στην παράλληλη αγορά ήδη από το δεύτερο εξάμηνο του 2023 και ο παγκόσμιος πληθωρισμός δεν έχει ακόμη υποστεί καταγεγραμμένα τον αντίκτυπο του εμπορικού πολέμου και των δασμών που ξεκίνησε υπό τη νέα προεδρία των ΗΠΑ, οι τιμές στον Λίβανο δεν θα έπρεπε να συνεχίζουν να ανεβαίνουν. Μάλιστα με την εξαίρεση του τομέα των τηλεπικοινωνιών (-3,27%), όλες οι κύριες κατηγορίες σημείωσαν αύξηση των τιμών κατά την περίοδο του προηγούμενου διμήνου, κυρίως η εκπαίδευση (+30,60%), τα έξοδα υγειονομικής περίθαλψης (+21,70%) και τα τρόφιμα (+20,79%). Η επιτόπια εμπειρία μας επιτρέπει να επιβεβαιώσουμε πλήρως τα ανωτέρω στοιχεία και φαινόμενα, ενώ το κόστος διαβίωσης (τιμές ενοικίων-τροφίμων/ποτών-εστίασης-υπηρεσιών) ελάχιστα διαφέρει από το αντίστοιχο μίας μεγάλης ευρωπαϊκής πρωτεύουσας.

Ορισμένοι από τους λόγους που εξακολουθούν να αναφέρονται σήμερα για τον διψήφιο ετήσιο πληθωρισμό που αφορά τις παγκόσμιες πιέσεις στις τιμές, την καιροσκοπική συμπεριφορά των χονδρεμπόρων, τις «μαφίες» καυσίμων ή νερού - ήταν ήδη παρόντες πριν από το φθινόπωρο του 2019. Συγκεκριμένα, πολλές από τις αυτές τις προ υπάρχουσες διαρθρωτικές στρεβλώσεις - συγκεντρωμένες εισαγωγές, κερδοσκοπικές πρακτικές, αδιαφανή δίκτυα στην ενέργεια και τις μεταφορές- δεν παρήγαγαν καν τόσο υψηλά επίπεδα πληθωρισμού. Ωστόσο, ο πληθωρισμός παρέμεινε συγκρατημένος: στο 4,5% το 2017, στο 6,1% το 2018 και στο 2,9% το 2019. Το σημείο καμπής ήρθε με την κατάρρευση του καθεστώτος συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ 2020 και 2023, πυροδοτώντας μια περίοδο υπερπληθωρισμού. Αλλά ακόμη και μετά τη σχετική σταθεροποίηση που παρατηρείται από το δεύτερο εξάμηνο του 2023, ο σωρευτικός πληθωρισμός το 2024 εξακολουθεί να υπερβαίνει το 45%. Η επίδραση της συναλλαγματικής ισοτιμίας από μόνη της δεν εξηγεί πλέον την επιμονή της αύξησης των τιμών.

Τεχνικά στελέχη του λ/ Υπουργείου Οικονομίας και Εμπορίου, θεωρούν ότι διάφοροι μηχανισμοί οδηγούν σήμερα τον πληθωρισμό. Η μείωση του λαθρεμπορίου μέσω του αεροδρομίου και των λιμένων έχει ωθήσει τις προηγούμενως αδήλωτες ροές πίσω στα επίσημα κανάλια, αυξάνοντας έτσι μηχανικά το κόστος. Η αυστηρότερη επιβολή των τελωνειακών δασμών έχει

επίσης επιβαρύνει τις τιμές των εισαγωγών εξίσου με τις συνθήκες αδύναμου ανταγωνισμού που επικρατούν στην αγορά: μία μικρή ομάδα κυρίαρχων εισαγωγέων φέρεται να έχουν εκμεταλλευτεί την κατάσταση για να αυξήσουν τις τιμές τους, επικαλούμενοι ενίοτε - είτε πραγματικούς είτε υποτιθέμενους - τους νέους δασμούς των ΗΠΑ. Ακόμη, πρόσθετο κόστος προκύπτει από τα τραπεζικά τέλη μετατροπής στις μεταφορές, τα οποία εκτιμώνται σε 11% κατά μέσο όρο. Επισημαίνουμε επίσης την επιβάρυνση των άτυπων δικτύων σε ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, καύσιμα, μεταφορές και εφοδιαστική αλυσίδα, τα οποία εισάγουν περαιτέρω προσαυξήσεις. Εν τω μεταξύ, η αύξηση των ονομαστικών μισθών που παρατηρείται σε συγκεκριμένους τομείς έχει εν μέρει μετακυλιστεί στις τελικές τιμές καταναλωτή.

Επιπροσθέτως, άλλος ένας καθοριστικός λόγος που αναδεικνύει τον πληθωρισμό, σχετίζεται με την άνοδο μιας οικονομίας, όπως της λιβανικής βασιζόμενης στα μετρητά χρήματα - που τροφοδοτείται από την ευρέως διαδεδομένη -όχι αναίτια- δυσπιστία προς τις τράπεζες, οι οποίες έχουν παραλύσει τα τελευταία πέντε χρόνια. Σε εκθέσεις της, η Παγκόσμια Τράπεζα έχει εκτιμήσει ότι αυτή η οικονομία των μετρητών αντιπροσώπευε σε επίσημα μεγέθη περισσότερο από το 45% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της χώρας, ενώ η *πραγματικότητα μάλλον την ανεβάζει σε πολύ υψηλότερα ποσοστά*. Ένας τόσο μεγάλος όγκος χρήματος, που κυκλοφορεί εκτός του τραπεζικού συστήματος, διαταράσσει τους μηχανισμούς διαμόρφωσης των τιμών και υπονομεύει κάθε προσπάθεια σταθεροποίησης της οικονομίας. Με την κεντρική τράπεζα του Λιβάνου να μην μπορεί να απορροφήσει ή να αμείψει αυτές τις εκτός ισολογισμού ροές, τα παραδοσιακά της εργαλεία - απαιτήσεις αποθεματικών, πράξεις ανοικτής αγοράς, επιτόκιο και νομισματική πολιτική - χάνουν την αποτελεσματικότητά τους. Η προσφορά χρήματος γίνεται επομένως ελαστική, τροφοδοτώντας επίμονες πληθωριστικές πιέσεις.

Επιπλέον, καθώς το μερίδιο των μετρητών στην οικονομία αυξάνεται, οι επίσημες στατιστικές γίνονται λιγότερο αξιόπιστες, καθιστώντας όλο και πιο δύσκολη την πρόβλεψη των φορολογικών εσόδων, των επιδοτήσεων ή των πολιτικών στήριξης του εισοδήματος. Οι αντιπληθωριστικές προσπάθειες, ως αποτέλεσμα, λαμβάνουν χώρα χωρίς αξιόπιστα στοιχεία.

Αυτό το φαινόμενο πάντως έχει επίσης μια επίδραση που ενισχύει τη ζήτηση: με την εμπιστοσύνη στο τραπεζικό σύστημα να έχει εξανεμιστεί, τα νοικοκυριά τείνουν να ξοδεύουν περισσότερο από το εισόδημά τους, τροφοδοτώντας περαιτέρω τον πληθωρισμό, κυρίως επειδή η προσφορά χρήματος κυκλοφορεί πέρα από την εμβέλεια της επίσημης νομισματικής πολιτικής. Σε μια ολιγοπωλιακή οικονομία που εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές, τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις που πληρώνονται σε ξένο νόμισμα απολαμβάνουν μεγαλύτερη πραγματική αγοραστική δύναμη, γεγονός που τους επιτρέπει να ωθούν τις τιμές ακόμη υψηλότερα. Οι ροές εισαγωγών αντανakλούν αυτή την τάση: Αφού μειώθηκαν στα 11,5 δις δολάρια το 2020, έφτασαν τα 17 δις δολάρια το 2024.

Μετά την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος, οι ιδιώτες και οι επιχειρήσεις συσσωρεύουν μετρητά και σκληρό νόμισμα εκτός τραπεζών. Αυτή η συνεχιζόμενη δυσπιστία ενισχύει την οικονομία των μετρητών, η οποία με τη σειρά της παρεμποδίζει κάθε προσπάθεια ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών ή επιστροφής στη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση. Σε αυτό το πλαίσιο, οι μισθοί παραμένουν ένα ασταθές ζήτημα. Κάθε προσαρμογή που εξασφαλίζουν οι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα ή οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα εξανεμίζεται γρήγορα από τις συνεχείς αυξήσεις των τιμών, προκαλώντας νέες απαιτήσεις για περαιτέρω αποζημίωση.

Τέλος, άποψή μας είναι ότι χωρίς μια βαθιά αναμόρφωση του τραπεζικού τομέα - αναδιάρθρωση των ισολογισμών, διεύθυνση των ζημιών στις καταθέσεις και εγγυήσεις ρευστότητας - η επαναψηφιοποίηση των πληρωμών θα παραμείνει περιορισμένη και η οικονομία

των μετρητών θα συνεχίσει να τροφοδοτεί τον φαύλο κύκλο μισθών-τιμών και το πληθωριστικό σπирάλ τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα.

Άλια Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επικεφαλής Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βηρυτού

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ **ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ**

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.